

Datum 2011-04-12

Dnr 322-1297-2011

Avdelning

Förvaltningsavdelningen

Enhet Kulturvårdsstöd

Författare Magnus Källström

Granskning av två ristade stenfragment från Normlösa, Östergötland

Den 4 april 2011 granskade jag två ristade stenfragment, som förvaras under inventarienummer C4311 i Östergötlands länsmuseum i Linköping. Enligt en lapp i fyndbacken ska det röra sig om fragment »av RUNSTEN funna i Normlösa». Denna lapp har varit uppnålad och härrör kanske från någon utställning av fragmenten. Närmare fynduppgifter saknas. I Samnordisk runtextdatabas är de upptagna under Normlösa kyrka, men det finns egentligen inga uppgifter som stöder detta antagande. Ristningslinjerna är ifyllda med röd färg.

Materialet utgörs av gulgrå sandsten och båda fragmenten har flat baksida och avrundade kanter. Det större fragmentet (här kallat A) mäter 32 x 20 cm och är 6 cm tjockt. Ristningen består av två parallella linjer samt i något sned vinkel mot dessa ytterligare en linje. Ristningslinjerna är relativt smala (3 mm). I vinkel mot de två längre uppmålade linjerna finns djupare spår, 1–2 cm breda spår, som sannolikt har uppkommit genom att stenen sekundärt har använts som slipsten. Det mindre fragmentet (B) mäter 20 x 16 cm och är 3,5 cm tjockt. Ristningen består av en rak linje, 11,5 cm lång och 3 mm bred. Denna skärs i vinkel av ett bredare och flackare spår.

De två fragmenten från Normlösa. Foto: Magnus Källström 2011.

Jag finner det mycket tveksamt om dessa fragment verkligen har tillhört en runsten. Ristningen erinrar inte direkt om runstensornamentik och sandsten är ett ytterst ovanligt runstensmaterial i Östergötland. Enda exemplet är fragmentet Ög 164 från Motala, som tycks ha en del misstänkta drag och borde granskas närmare. Troligare är därför att ristningarna från Normlösa har tillkommit i något annat sammanhang. De kan mycket väl vara förhistoriska, men det finns egentligen inget som knyter dem till runstenstid.

Visby 2011-04-12

Magnus Källström

fil. dr, post-doc. inom runforskningsområdet

Kopia till:

Ann-Charlott Feldt, Östergötlands länsmuseum, Linköping.